N°. 2327. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 19 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 18 December.

Onze lezers weten uit ons vorig Nommer, dat de Begrooting van Oorlog is aangenomen. Diskussie had er bij de artikelen niet plaats. Er werden slechts drie aanmerkingen gemaakt. 1°. De heer Delprat meent dat het den vrijwilligers gemakkelijker wordt gemaakt om officier te worden, dan den kweekelingen van de militaire akademie. Deze laatsten zouden een veel moeijelijker examen hebben door te staan. De minister zal daarvan nota nemen. 2°. De heer van Akerlaken vermeent verstaan te hebben, dat geen enkel soldaat in 't bezit is van Minié-geweren. De minister zegt dat zulks waarheid is; maar met den meesten spoed zullen zij worden ingevoerd. 3°. De heer Dommer van Poldersveldt heeft eene vraag bij het aanleggen van eene noodhaven te Nijmegen. Hij hoopt dat de Regering de ingezetenen van vestingen niet meer zal bemoeijelijken, dan volstrekt onvermijdelijk is. De minister verzekert dat hij zich daartoe beijvert. Eindelijk dringt er de heer Elout van Soeterwoude op aan, dat het marcheeren van troepen op Zondag worde verhinderd. De minister belooft dat hij vermijden zal zoo veel mogelijk [illegible] op Zondag dienst te laten doen.

Vervolgens zijn de algemeene beraadslagingen geopend over hoofdstuk XI, Koloniën. Zij hebben meest geloopen over de slavernij, En daarbij zijn ter sprake gebragt het onlangs in het licht verschenen werk van den heer van Hoëvell, „*Vrijen en slaven*," en ons artikel in het Nommer van Zaturdag. De minister van Koloniën heeft daarbinnen gezegd, dat het beginsel der emancipatie der slaven beslist is, dat de Staats-kommissie de grondslagen daartoe in gereedheid brengt, en dat daarna zal moeten worden onderzocht op welke wijs die ten uitvoer kunnen komen. Dit laatste punt zal de quæstie, vreezen wij, wel niet doen struikelen, maar toch *ad calendas græcas* doen verschuiven. Niet ten onregte zegt de heer Mackay, dat de woorden, die men *over* de emancipatie spreekt *verloren woorden* zijn. Ten minste als de Kamer niet besluit om de quæstie zonder omzien door te hakken. De beraadslagingen worden heden voortgezet.

De *Giornale di Roma* bevat, in zijn Nommer van 4 December, de volgende *Notifikatie* van den kardinaal-vikaris Zijner Heiligheid. Die akte werd, gelijk de dogmatische verklaring, in Sint-Pieter vier dagen later afgekondigd.

Constantin Patrizi, door Gods barmhartigheid Bisschop van Albano, Kardinaal der Heilige Roomsche Kerk, Aartspriester der patriarchale basiliek van de H. Maria-Major, Vikaris-generaal Zijner Heiligheid, gewoon regter van Rome en haar distrikt, enz.

Gezegend zij de Heere God, bron en oorzaak van alle barmhartigheid en Gever van alle goed! Wij hebben reden te hopen, dat het oude, algemeene en vrome geloof aan de Onbevlekte Ontvangenis der maagd Maria, eindelijk tot dogma zal worden verklaard, en zulks aanstaanden Vrijdag, den dag toegewijd aan die glorierijke en bijzondere gunst. Hoe vele geslachten hebben niet dien grooten dag gewenscht, maar dat geluk niet gehad. Ja, wij zullen dien dag zien en het verheven en eerbiedwaardig dekreet hooren, waardoor de Kerk voor onze oogen de kostbare parel zal brengen, welke bereids op Maria's kroon prijkt. En gelijk zij reeds in andere tijden door haar onfeilbaar gezag de goddelijke moederschap, de eeuwige reine maagdelijkheid en zondeloosheid van Maria voor het licht des geloofs geopenbaard en vastgesteld heeft, evenzoo zal zij op dien gelukkigen dag de waarheid harer Onbevlekte Ontvangenis verkondigen, welke zich op bewonderenswaardige wijze aan die geloofswaarheden paart en door een goddelijken glans verheven wordt. De Vikaris van Jezus Christus zal eindelijk na langdurige en algemeene gebeden, na rijpe overweging en raadpleging, van den stoel der Waarheid afkondigen, dat het voorregt der Onbevlekte Ontvangenis bevat is in den schat der goddelijke Openbaring.

Het is aan geen der geloovigen onbekend dat, hare onfeilbare godspraken gevende omtrent onderwerpen die er het voorwerp van zijn, de Kerk niet naar goedvinden en eigendunkelijk nieuwe geloofsartikelen daarstelt, maar zij zich bij de verklaring bepaalt, dat deze of gene waarheid in de goddelijke openbaring besloten ligt. Het geloof der Kerk is altijd één geweest, en dezelfde eenheid is immer in hare leer aanwezig geweest, welke leer geheel rust op die goddelijke Openbaring, welke in de H. Schrift en de goddelijke overleveringen is aangewezen. Die heilig schat heeft steeds de Roomsch-Katholieke Apostolische Kerk tot bewaardster, en tot een door niets om te koopen onfeilbaar trouwe tolk gehad.

Wanneer alzoo het doorluchtig zigtbaar opperhoofd der Kerk, in wien steeds de bediening van Petrus leeft en leven zal, zich gereed maakt om omtrent zeker punt een dekreet te geven, dan brengt hij in den heiligen schat geen nieuwe en vreemde leerstellingen, hij bepaalt er slechts den wettigen zin van en ontsluijert de in dien schat verborgene geheimen.

Bovendien, de Kerk steeds vervuld en ondersteund door het hemelsche licht, steeds levende in den geest van haar goddelijken Stichter, die nooit haar verlaat, heeft ten geenen tijde zich kunnen bedriegen door iets als waar te beschouwen wat het niet is; evenzoo heeft zij en zal altijd, zonder vrees zich te bedriegen, kunnen verklaren wat werkelijk in den schat der Openbaring besloten is.

Alzoo heeft de beslissing omtrent de Onbevlekte Ontvangenis van Maria, niet alleen geen den minsten zweem van nieuwheid, maar bepaalt zich er bij te bevestigen, wat voortdurend in de Kerk is geloofd geworden.

En nogtans, dat voorregt had, tot hiertoe, voor ons de zekerheid van het geloof niet. En wel, wijl elke in de Openbaring vervatte waarheid daarom toch geen geloofsartikel is; ze is het niet eerder dan wanneer ze als zoodanig uitdrukkelijk door de Kerk verklaard wordt, en in dat geval zou hij afvallig zijn en zich van de kudde van Jezus Christus verwijderen, die zich aan een andere meening hechten of eene andere taal spreken zou. En dat is het belangrijke punt waarvoor den Heere eeuwige lof zij toegebragt. Na de zoo vurig gewenschte afkondiging van het dekreet, zal het een geloofsartikel zijn dat Maria in Adam niet gezondigd heeft; het zal een geloofsartikel zijn dat die verhevene maagd, zelfs niet een oogenblik in de magt van den duivel geweest is. Het zal een geloofsartikel zijn, dat, door de verdiensten van Jezus Christus, hare schoone ziel van de erfzonde is bevrijd gebleven, en dat alvorens haar gezegend ligchaam gevormd was, zij door God geheiligd, vervuld van alle genaden, van alle gaven, van alle gunsten was, welke het bevoorregt wezen kon ontvangen, gekozen om de wezenlijke Moeder Gods te zijn.

Wie zal alzoo de weldaden en voordeelen kunnen betwisten, waarvan die gelukkige gebeurtenis voor ons de bron zal zijn, eene gebeurtenis welke de aandacht en wenschen van het katholiek episkopaat opgewekt en zoo vele zijner leden rondom den Stoel van den H. Petrus verzameld heeft? O! hoe glorierijk verschijnt ons de Heilige Kerk! Welk een nieuwe glans is aan dat karakter van eenheid geschonken, 'twelk haar fundamenteel voorregt is! En wie zou niet de schoonheid dier goddelijke hierarchie bewonderen, welke Jezus Christus te midden harer heeft ingesteld! O! een feit van die natuur kan voorwaar niet anders dan de harten der geloovigen versterken, en ze op bewonderenswaardige wijze bevestigen in de grondbeginselen van het heilig geloof, van de eenige leer, en in het vertrouwen op God!

Maar wat wij, o christenen! u bovenal willen voor oogen stellen, is de bijzondere goedheid der Voorzienigheid jegens ons. Na zoo vele uitgedrukte wenschen, zoo vele sedert eeuwen ontboezemde verzuchtingen is het onze in het geloof zoo wankelmoedige tijd, een tijd van zedeloosheid en goddeloozen strijd, gevoerd tegen zijne welbeminde bruid, aan wien de Heer het heeft vergund, door het onfeilbaar gezag verklaard te zien, dat Maria door een aan elk ander schepsel onbekend voorregt, van de erfzonde is bevrijd gebleven, dat zij heilig en onbevlekt is geweest van den eersten oogenblik harer ontvangenis. Waarom alzoo te hopen is dat God ons thans eene bijzondere barmhartigheid zal schenken, om meer en meer het geloof en de heiligheid onder de kinderen der Kerk te verlevendigen en hen te verlichten die gezeten zijn in de duisternis en in de schaduwen des doods, opdat zij vol vernedering en berouw, zich in haren schoot werpen.

In het *Gionale di Roma* wordt, in een bijvoegsel, het onderstaande verslag medegedeeld van het feest der Onbevlekte Ontvangenis van de H. Maagd, onlangs te Rome gevierd:

„Op den 8 December jl. heeft in de basiliek van het Vatikaan eene gebeurtenis plaats gehad, die door alle toekomende eeuwen zal gezegend worden. Het Opperhoofd der Katholieke Kerk, Pius IX, heeft eindelijk, naar het vurig verlangen der Bisschoppen en der geloovigen, toevertrouwd aan hunne zorgen, als geloofspunt verklaard, 't geen sedert eeuwen het godvruchtig en algemeen geloof is geweest aangaande de Onbevlekte Ontvangenis der allerheiligste Maagd. Ofschoon er des avonds nog overvloedig regen viel, verrees de dageraad blinkende en schoon als op een lentedag. Reeds in den vroegen morgen was Rome, 'twelk zich altijd onderscheiden had door eene zoo teedere godsvrucht voor Maria en dat, meer dan eenige andere stad, met belangstelling het orakel van het Vatikaan verbeidde, alles op de been en gaf allom teekenen van vreugde. De inwoners van allen stand stroomden met eene ontelbare menigte vreemdelingen naar het Vatikaan. Men wilde deel nemen aan de plegtigheid en hooren wat men gelooven moest van de Onbevlekte Ontvangenis der Moeder Gods, die de Kerkvaders een wonder noemden van onschuld, van zuiverheid, van ongeschondenheid, zelfs vol van genade en glorie, en die de vrome geloovige aanroept, gebruikende de eigen gebeden der Kerk, als: vol van genade, koningin der Engelen en der menschen, beschikster der hemelsche gaven, de hoop en de toevlugt van allen, te midden van de stormen en de beroeringen des levens.

Tegen half negen ure waren alle Kardinalen, Aartsbisschoppen en bisschoppen, in hunne pontifikale kleeding met de onderscheiden kollegiën der prelatuur, in de Sixtijnsche kapel vereenigd. Men zag in deze vergadering niet alleen de Kardinalen en Prelaten die te Rome hun zetel hebben, maar daarenboven de Kardinalen, Bisschoppen- en Aartsbisschoppen van alle oorden der wereld, uit de verschillende streken van Italië en uit de Oostenrijksche Staten, uit Frankrijk, België, Engeland Spanje en Portugal; de Aartsbisschoppen en Bisschoppen uit Holland, Griekenland, Beijeren, Pruissen en uit andere oorden van Germanie, en nog die over den Oceaan kwamen, als uit China, uit Amerika en zelfs tot uit de Stille Zuidzee, allen in het centrum der katholieke eenheid zich vergaderende om de stem van den opvolger van Petrus te vernemen.

Toen de Opperherder, in de kapel gekomen, zijn pontifikaal gewaad had aangetokken, zette de processie zich in beweging om langs den vorstelijken trap in de basiliek van het Vatikaan af te dalen.

Gedurende de processie zong men de litanie van alle Heiligen, welke eindigde op het oogenblik dat de Paus de basiliek betrad. Na de lezing der voorgeschreven gebeden, ging de H. Vader het Allerheiligst Sacrament aanbidden; van daar begaf hij zich, altijd vergezeld van de processie, naar het pauselijk altaar, en voor zijn troon, aan de Epistelzijde geplaatst, liet hij de Kardinalen, de Aartsbisschoppen en Bisschoppen toe tot de huldebetooning! Al de bij de plegtigheid tegenwoordige Aartsbisschoppen en die nog geen „adsistenten bij den troon" waren, werden volgens den uitdrukkelijken wil van den H. Vader aangesteld, en daarop plaatsten de 12 oudste Aartsbisschoppen zich rondom den troon, zoolang de feestviering zou duren. Nadat men de ochtendofficie had aangeheven en geëindigd, trok de H. Vader zijn gewaad voor de pontifikale Mis aan, hebbende tot adsistent-Bisschop, Z. Em. den Kardinaal Mattie, onderdeken van het H. Kollegie, tot dienstdoenden diaken bij de H. Mis, Z. Em. den Kardinaal Antonelli, en tot subdiaken, Mgr. Scraffini, auditeur van Rote.

Na het Evangelie, achtereenvolgens gezongen in het Latijn en Grieksch, begaf Z. Em. de Kardinaal Macchi, als deken van het H. Kollegie, vergezeld van de dekens der tegenwoordig zijnde Aartsbisschoppen en Bisschoppen, benevens de Aartsbisschop van den Griekschen en die van den Armenischen ritus zich naar den voet van den troon en rigtte tot den Paus in het Latijn de volgende woorden:

»Hetgeen de Katholieke Kerk, H. Vader, vurig verlangt »en sedert zoo langen tijd door hare wenschen te kennen »geeft, is, dat uw hoog en onfeilbaar oordeel over de »Onbevlekte Ontvangenis van de Allerheiligste Maagd »Maria, de moeder van God, eene beslissing geve, welke »voor Haar eene vermeerdering van lof, van glorie en »van vereering zij. Uit naam van het H. Kollegie van »Kardinalen, der Bisschoppen van de gansche katholieke »wereld en van alle geloovigen, smeeken wij nederig en »dringend dat de wenschen der Kerk mogen vervuld »worden bij deze plegtige viering van het feest der »Ontvangenis van de gelukzalige Maagd.

»Laat het U dan behagen, terwijl de Heilige Offerande »zal worden opgedragen, in dezen tempel, gewijd aan »den Prins der Apostelen, en te midden van deze in»drukwekkende vereeniging van het H. Kollegie, van de »Bisschoppen en van het volk, Uw Apostolische stem te »verheffen, Heilige Vader, en dat dogmatieke dekreet af »te kondigen der Onbevlekte Ontvangenis van Maria, »'twelk een oorzaak van vreugde zal zijn voor den Hemel »en de grootste blijdschap voor de aarde."

De Paus antwoordde op deze woorden, dat hij met welgevallen de bede van het H. Kollegie, van het Episkopaat en der geloovigen vernomen had, maar dat, alvorens haar te verhooren, hij eerst den bijstand van den H. Geest moest inroepen. Terstond hief men het *Veni Creator* aan, en niet alleen de zangers der pauselijke kapel maar geheel de vergaderde menigte zong den hymnus. Bezield door het vurigst geloof en van liefde voor Haar, wie alle natiën zalig prijzen, smeekte ieder het licht des hemel af over den Paus, gereed om van den Stoel van Sint-Pieter een dekreet uit te vaardigen, 't welk terstond het hoofd van alle geloovige Katholieken, verspreid over de gansche aarde van eerbied in 't stof zal doen buigen, in weerwil van al het onderscheid in taal, wetgeving, zeden en klimaat.

Na den hymnus las de Paus met luider stem, te midden eener diepe stilte het dekreet, en was zoo ontroerd dat de lezing meermalen werd afgebroken. Alle die tegenwoordig waren bij deze ontzagwekkende handeling deelden in deze ontroering van den Paus.

In dit dekreet heeft de H. Vader plegtig verklaard:

Dat het een geloofs-dogma is, dat de uelgelukzalige Maagd Maria, van het eerste oogenblik harer Ontvangenis af, door een voorregt en een buitengewone genade van God, krachtens de verdiensten van Jezus Christus, Verlosser van het menschelijk geslacht, bewaard is gebleven en in veiligheid gesteld voor alle besmetting der erfzonde.

Zoodanig is de dogmatische definitie, voor welke de H. Apostolische Stoel zoo vele beden heeft ontvangen en waarover hij het gansche Episkopaat heeft geraadpleegd, de plegtige definitie, welke zoo vele Bisschoppen te zamen gekomen, om haar met blijdschap te vernemen, in hun bisdom teruggekeerd aan hunne onderhoorige geloovigen zullen mededeelen.

Na de voorlezing van het dekreet kwam Z. Em. de Kardinaal-diaken aan den voet van den troon, den H. Vader dank zeggende, van krachtens zijn apostoliesch gezag de dogmatische definitie der Onbevlekte Ontvangenis gegeven te hebben, en hem biddende de daartoe betrekkelijke bulle te willen afkondigen. De apostolische protonotarissen kwamen vervolgens, en de promotor des geloofs, Mgr. Frattini, in de qualiteit van advokaat-konsistoriaal, stelde voor dat men zoude overgaan tot de redaktie van het proces-verbaal dezer plegtige handeling. De Paus gaf zijn toestemming, en de deken der apostolische protonotarissen verklaarde dat het alzoo zoude geschieden.

Het kanon van het kasteel Sint-Angelo verkondigde aan de geheele stad de voorlezing van het dekreet, en 't was of het herhaald kanongebulder de tijding der groote gebeurtenis wilde overdragen tot aan de uiterste grenzen der wereld. Al de klokken van Rome werden geluid, en de inwoners gaven om strijd blijken van hunne vreugde, door het versieren van vensters en balkons.

Na het eindigen der pontifikale Mis werd het *Te Deum* gezongen. De Paus hief met de Kardinalen, Aartsbisschoppen en Bisschoppen telken reize een vers aan en het volk antwoordde met het volgende vers.

De H. Vader, gedragen op de *Sedia gestatoria*, begaf zich daarop in processie naar de kapel van Sixtus IV en bekroonde daar het beeld der H. Maagd; de kroon was van goud, ingelegd met edelgesteenten. In de kapel *della Pieta* genaamd, ontdeed de Paus zich van zijne pontifikale kleeding en keerde, na de dankbetuiging van eenige geestelijke ordes ontvangen te hebben, in zijne vertrekken terug.

In den avond dezer luisterlijke feestviering was Rome prachtig verlicht. In tegenwoordigheid eener groote schare van Kardinalen en Prelaten van allen rang, heeft Z. E. de Kardinaal-Aartsbisschop van Westmunster, Mgr. Wiseman eene welsprekende redevoering gehouden.

In de jaarboeken der Kerk zal de dag van den 8 December 1854 worden opgeteekend als een der merkwaardigste dagen in de geschiedenis der Christenheid, als de groote en glorievolle dag, waarop de doorluchtige Moeder van den Verlosser der wereld door den stoel der Waarheid een nieuwe zegepraal op aarde heeft behaald.

Men schrijft ons uit Rome, dd. 8 December:

»Heden heeft Zijne Heiligheid de langgewenschte uitspraak nopens de Onbevlekte Ontvangenis van de H. Maagd gedaan. De H. Vader celebreerde zelf de Pontifikale Mis in de daartoe prachtig versierde St. Pieters-kerk, geassisteerd door het kollegie der Kardinalen en ruim twee honderd Bisschoppen uit alle oorden der wereld. Na het Evangelie kondigde de Paus-zelf het plegtige dekreet over de Onbevlekte Ontvangenis van de H. Maagd af en aan het einde der Hoogdienst werd, ter gedachtenis van de hooge plegtigheid, die heden gevierd werd, het beeld der H. Maagd door Z. H. gekroond met een gouden allerkostbaarste van diamanten schitterende kroon. Heden avond zal de koepel in het front der St. Pieter worden verlicht, en met andere feestelijkheden de heugelijke dag worden gevierd. De weinige oogenblikken, welke ik ter mijner beschikking heb, laten niet toe, den indrukwekkende luister te beschrijven, waarmede het feest van heden werd voorbereid en gevierd. Dit alleen mag ik verzekeren, dat zelfs in Rome, welligt nimmer zoo iets heeft plaats gehad.

»Morgen den 9 zal door Z. H. een konsistorie worden gehouden, waartoe alle Kardinalen en te Rome aanwezige Bisschoppen zijn uitgenoodigd.

»Aanstaanden Zondag zal Z. H., wederom geassisteerd door het H. Kollegie der Kardinalen en Bisschoppen, de nieuw gebouwde St. Paulus-kerk plegtig konsakreeren.

»Men verneemt, dat Zijne Doorl. Hoogwaardigheid de Aartsbisschop van Utrecht, de heugelijke gebeurtenis van de pauselijke uitspraak nopens de Onbevlekte Ontvangenis van de H. Maagd, door een herderlijken brief, gedagteekend uit Rome, aan de geloovigen onder zijne jurisdiktie heeft aangekondigd. Ik hoop dat u deze brief spoedig, ter opname in uw blad zal medegedeeld worden.

»Ter gelegenheid van het heden gevierde feest, heeft, Z. H. alle hier aanwezige Bisschoppen tot de waardigheid van *assistentes throno pontificio* verheven, en zullen dezen, met de *cappa*, het onderscheidingsteeken hunner nieuwe waardigheid, op aanstaanden Zondag bij de konsekratie der St. Paulus-kerk assisteeren.

»In den loop der volgende week, zullen verschillende Bisschoppen de terugreis naar hunne respektieve bisdommen aannemen."

In brieven uit Rome 4 December, bij ons ontvangen, vinden wij nog vermeld, dat den 5 December op de Propaganda op nieuw zouden vergaderen de kerkvoogden, die bij de propaganda behooren, gelijk die van onze kerkelijke provincie. De vergadering zou plaats hebben onder de leiding van den Kardinaal Wiseman.

Daags te voren, op den 3 December, was er pausselijke kapel in St. Pieter, waarbij het H. Kollegie en ongeveer 200 Bisschoppen assisteerden. Na de Hoogdienst, die door den Aartsbisschop van München werd verrigt, begon de groote processie door de Sint-Pieterskerk. Het allerheiligste Sakrament werd door den Paus gedragen, voorafgegaan door de Kardinalen en gevolgd door alle aanwezige assistenten bij den pauselijken troon, en vervolgens door de Aartsbisschoppen, Bisschoppen en Prelaten enz. De kerk was van binnen afgezet door soldaten en door de wacht der edelen. Alle prelaten droegen brandende kaarsen. Dit alles leverde in St.-Pieter een overheerlijk gezigt op. Z. H. heeft eene duidelijke stem, zingt schoon en ziet er gezond en sterk uit. Bij besluit van den 29 November zijn alle Bisschoppen, die bij de plegtigheid van den 8 zullen tegenwoordig zijn, benoemd tot *assistentes Throno Pontificio*.

Gisteren is van Z. H. 't officieel berigt uitgegaan, dat op den 8 December het dekreet zal worden afgekondigd omtrent de Onbevlekte Ontvangenis van de H. Maria.

Wij hebben gemeld, dat Z. M. den Heer P. Dupont, lid van het wetgevend ligchaam in Frankrijk, heeft benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon. Uit de *Alg. Konst- en Letterbode* zien wij, dat de Heer Dupont is de schrijver van de *Histoire de l'imprimerie* (Paris, 1854, in 8°. 2 vol.), waarin de aanspraken van Nederland op de uitvinding der boekdrukkunst zoo eigendunkelijk en onkritisch worden geloochend.

De buitengewone bedrijvigheid, die gedurende het geheele jaar, doch voornamelijk in de twee laatst verloopen maanden, in al de wolfabrieken te Tilburg geheerscht heeft, mag niet ongemerkt blijven. De verzendingen van lakens, duffelbaai en flanel, zoowel naar Holland als buitenslands, waren zeer aanzienlijk, terwijl de aanvoer van allerlei soorten van wol steeds blijft toenemen en zeer belangrijk mag genoemd worden. Er zijn daar ook weder twee zeer groote stoomfabrieken bijgekomen, terwijl vele andere vergroot en veranderd zijn. Men berekent dat het getal stoom- en andere fabrieken in de laatste vijf jaren wel met een derde is toegenomen, welk een en ander het zekerst bewijs oplevert, dat het Tilburgsch wolfabrikaat algemeen gezocht wordt en veel aftrek heeft. *(Stoompost.)*

SCHEVENINGEN, 15 Dec.. De laatste schuiten ter steurharingvisscherij gearriveerd zijnde, zoo zijn wij thans in staat om den afloop mede te deelen.

De vloot dezer plaats heeft bestaan uit 90 schuiten; het getal aangebragte haring bedroeg omtrent 11,000,000 stuks, die vrij geld hebben opgebragt *f* 200,025, (voor iedere schuit *f* 2,222.50) hetwelk redelijk is te noemen.

Het is opmerkelijk dat van de vrijheid om haring ... mogen kaken, geen gebruik is gemaakt, zoodat ... Scheveningen niet *één* ton tot pekelharing is aangebr... *(N. R. C.)*

MEDEMBLIK, 13 Dec, Er waren heden ter ... aangevoerd 24 stapels kaas, welke slepende tot *f* 2... 50 Ned. werden opgeruimd.

ARNHEM, 15 Dec. Men is hier voortdurend bez... gedeeltelijk ingestorten toren van de St. Walburg... af te breken, terwijl de godsdienstoefeningen in het ... bouw *Musis Sacrum* plaats hebben.

Het voornemen bestaat om den toren weder op ge... wijze op te trekken, als die vroeger gestaan heeft, ... denzelfden vorm als de overgeblevene. Bij deze geleg... zal ook het inwendige van het kerkgebouw ... lijk verbeterd en verfraaid worden.

De aanzienlijke som die dit kosten zal, hoopt men ... deeltelijk uit vrijwillige bijdragen en inschrijvingen ... uit eene algemeene collecte, waartoe de vergunning ... aangevraagd worden, te vinden. Er moet voor da... reeds veel gegeven zijn. Naar men verneemt word... kosten op meer dan *f* 3000 geraamd. *(N. R. C.)*

ZIERIKZEE, 14 Dec. Gisteren is te Haamste... lijk eens jongelings ter aarde besteld, hetwelk ... was aangespoeld; er bevond zich bij hem niets, ... zijn naam kon blijken, ook waren zijne kleederen ... gemerkt, zoodat te eenenmale eenig kenteeken o...

— Alhier is aangebragt eene zesriems-sloep, van ... lichtblaauw geschilderd, van buiten ongeschilderd ... geharpuist, met een zwarten rand van boven, ... een riem. De sloep is aan de slik van Borrendam... onderste boven met den stroom komen aandrijv... schijnt nieuw te zijn. Men gist dat zij van de H... afkomstig is, doch dit is een bloot vermoeden, ... geene bijzondere kenteekenen heeft. Mogt echter ... moeden waarheid zijn, dan zou de vrees niet on... wezen, dat zich in haar nog schipbreukelingen ... bevonden. Lijken zijn hier nog niet aangespoeld.

Men leest in de Tweede Editie van het *Hand...*

WARSCHAU, 17 Dec. Uit Padlachin wordt ... dat de kurassier-regementen te Viala en Brzesc ... nementen hebben betrokken. Het overige gede... garde betrekt de winter-kwartieren op den reg... van de Weichsel. Tusschen Brzesc en Wilna z... het midden van den winter de infanterie der ga... den bijeen getrokken.

BUITENLANDSCHE BERIGT...

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 Dec. te Marseille zijn tijdingen o... uit Konstantinopel, dd. 6 dezer. Omer-pacha he... met een gedeelte van zijne armee naar de Krim inge...

Prins Napoleon, die genoegzaam hersteld was, ... ingestort.

De *Moniteur* deelt de voornaamste zinsneden ... Weener traktaat mede. De officieele bekendma... plaats hebben, zoodra de ratificatie zal zijn ont...

— De *Moniteur* behelst de volgende berigt... Krim die tot 7 Dec. loopen: De batterijen zijn ... het vuur tegen de vesting zal binnen drie dag... zijn. De geallieerden zijn op ontzagwekkende ... retrancheerd; zij worden met gemak voorzien ... middelen en krijgsbehoeften en kunnen des ge... de Krim blijven.

— Prins Napoleon en de hertog van Cambridge ... weldra weder naar de Krim terug. Er is een ... van 36 stukken grof geschut opgerigt op 150 ... afstand van de vesting. De Franschen zullen ... heropenen en brandstichtende vuurpijlen tegen de ... sische vloot slingeren, waartoe zij op een afstand ... 7000 meters op de omliggende hoogten post zullen ... De versterkingen komen gelukkiglijk aan. De geallieerden ... ontvingen wederom 3000 man Engelsche troepen ... Russen ontvingen over Perecop weder eene leger-afdeeling ... maar worden slechts met moeite van levensmiddelen ... voorzien. De zee van Azoff is nagenoeg onbevaarbaar ...

Het garnizoen van Eupatoria werd door twee batai... versterkt.

— In den *Courier de Lijon* leest men:

»Generaal Canrobert heeft aan vorst Mentschikoff ... procs-stukken gezonden betreffende den Russischen ... joor, die door een Engelschen krijgsraad is veroordeeld ... worden om gehangen te worden, ter zake van ... slagveld gekwetsten te hebben vermoord en doen ... den. Men heeft vorst Mentschikoff verzocht, in het be... van zijn eigene eer, dat vonnis te onderteekenen. Doch ... heeft geweigerd de bekrachtiging te doen, voorwendende ...

het slechts aan zijn eigen krijgsraden behoorde, om de schuldigheid te bevestigen.

Men erkent algemeen in Menschikoff een bekwaam, moedig en onwrikbaar tegenstander, en men acht hem in het leger der geallieerden als een eervollen vijand. Zijn verhaal van den slag van Alma en de eerste aanvallen tegen Sebastopol dragen het kenmerk van eene opregtheid, die men niet gewoon is bij de Moskovieten te vinden.

»De kapotjassen, paletots en slobkousen van schaapsvel zullen duurzaam onder onze troepen blijven. Men kan zich in Frankrijk het genoegen niet verbeelden onzer troepen, die derwijze in bont gewikkeld zijn; hunne naïeve blijdschap is gelijk die der kinderen in hun eerste kommuniepak."

— Men meldt dat er den 4 December 18 Turksche bataillons van Varna naar de Krim zijn onder zeil gegaan. Zij zullen te Eupatoria worden ontscheept, om van daar naar Perekop te gaan, ten einde de Russen te beletten langs dien weg in de Krim te komen.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat de minister van Financien, wegens de oppositie die zijn voorstellen vinden, andermaal voor zijn portefeuille heeft bedankt.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Dec. Oostenrijk hernieuwt de verbindtenissen, welke het bereids in zijn traktaat met de Ottomannische Porte heeft aangegaan; ingeval de vijandelijkheden tusschen dat rijk en Rusland, *ipso facto* mogten uitbarsten, zou het of- en defensief traktaat met Frankrijk en Engeland gesloten zijn; maar het is onderworpen aan de eventueele voorwaarde, dat de oorlog tusschen Rusland en Oostenrijk bereids een aanvang hebbe genomen. Wat het uitstel betreft, waarvan zoo veel gesproken is en zoo verschillend, in het traktaat wordt van geen ander melding gemaakt, dan van dat tot den 1 Jan. aanstaande; in dien tusschentijd heeft Oostenrijk zich verbonden, om zijne meening omtrent de strekking der vier waarborgen te doen kennen. Is er sprake van een ander uitstel tot den 2 Maart, dan kan zulks slechts wezen in het artikel of de artikels, welke men zegt dat aan het traktaat zijn toegevoegd. Geen der zeven artikels, waarin het dezen avond aan het Engelsche Parlement medegedeelde dokument bestaat, behelst volstrekt niets er van. Kortom, wat uit het traktaat blijkt is dat, moet Oostenrijk oorlogvoerende partij worden in den tegenwoordigen krijg, zulks ten minste niet den 1 Januarij is, dat zij die houding zal aannemen.

— De zittingen van het Engelsche parlement nemen dagelijks een meer oorlogzuchtig voorkomen aan, en nogtans, dit is slechts een flaauwe weerschijn van den staat der openbare meening in Groot-Brittanje; aller gemoederen zijn voor dien oorlog gestemd en men mag zeggen dat, de aanneming der voorwaarden, door de Westersche gouvernementen-zelven ter sluiting des vredes als voldoende erkend, door keizer Nikolaas aangenomen wordende, die in Engeland eene teleurstelling zoude veroorzaken, welke men met den naam van leedwezen zou kunnen bestempelen, zoo zeer is er tegenwoordig de oorlog tegen Rusland als eene noodzakelijkheid, eene behoefte een gebiedende wet beschouwd.

In de beide Kamers is heden nacht onder eene onbeschrijfelijke geestdrift, voor een dankbetuiging aan het leger gestemd.

De vergadering moet zich nu nog bezig houden in komité met de bill, betreffende de militie-regementen, welke slechts twee malen is voorgelezen,

Lord John Russell heeft Donderdag aan het huis der Gemeenten kennis gegeven, dat beide bills alleen aan het Parlement zouden worden voorgesteld en hij aanstaanden Donderdag de verdaging der Kamers, ten gevolge van het Kersfeest, in de Kamers zou uitspreken. 't Is waarschijnlijk dat zij zich niet eerder zullen vereenigen dan in Frebruarij; op het gewone tijdstip der zittingen.

— Verscheidene schepen zijn van Malta vertrokken om te Toulon de divisie Dessalles te gaan afhalen.

De *Portafoglio Maltese* beweert, dat 60,000 Russen de landengte van Perekop zijn gepasseerd.

Den 16 is in het Hoogerhuis de bill op het werven van vreemde troepen voor goed aangenomen; het getal daarvan is echter in plaats van op 15,000 man op 10,000 man gebragt. Lord Graftom heeft daarna gezegd, dat hij nader zal voorstellen dat een dag zal worden bepaald waarop den Hemel dank zal worden gezegd voor de zegepralen der Engelsche wapenen tot dusverre.

De dagbladen deelen mede, dat in den Pruissischen ministerraad, op 15 dezer gehouden, besloten is, dat de regering zal toetreden tot het traktaat, mits aan de Pruissen voordeelen verleend worden betreffende de scheepvaart in de Oostzee.

Vier regementen zijn naar de Krim ingescheept. Ook is men te Woolwich bezig geschut te laden uit het ...

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 16 Dec. Het *Journal de St. Petersburg* bevat eene depêche van vorst Mentschikoff uit de Krim van ... dezer, meldende dat het bombardement slechts flaauw voortduurde en, aan de vestingwerken niet dan geringe schade veroorzaakte.

— Naauwlijks is de voorloopige overeenkomst tusschen de Kerk en het groothertogdom Baden officieel gemaakt of men ontdekt een nieuw verschil, dat op het punt is tusschen den Aartsbisschop en het gouvernement te ontstaan. Mgr. von Vicari dringt er op aan dat de door hem benoemde pastoors eindelijk in het bezit worden gesteld van de ongeschondene inkomsten hunner beneficien; van zijnen kant weigert het gouvernement, daarin toe te treden, zich beroepende op hetgeen het interim ten aanzien van dit punt geregeld heeft.

— Het aanhoudend verblijf van den staatsraad Brunner te Rome, waar zijn zoon zich met hem zal vereenigen, geeft, volgens de *Kölln. Ztg.*, de hoop, dat dra tusschen den H. Stoel en het groothertogdom Baden een konkordaat zal gesloten worden. Onder anderen heeft de zending van den heer Brunner het rezultaat gehad verscheidene *vooraf door het Pauselijk hof gevormde meeningen te vernietigen* en den kardinaal Antonelli gunstiger te stemmen. De *Köln. Ztg.* is te nabij de gebeurtenissen geweest om niet te weten dat de grieven van »het pauselijk hof" ten aanzien van het Badensche gouvernement, niet anders waren dan »vooraf gevormde meeningen."

— Het geregtshof te Munchen heeft dezer dagen eene bende roovers, die zich aan tallooze moorden en diefstallen had schuldig gemaakt, gevonnisd.

Hetgeen deze bandieten onderscheidde, is, dat zij de zeden en gewoonten hadden aangenomen van de roman- en theater-roovers. Zoo bewoonden zij eene ruime onderaardsche woning, die zij in het Schiltbinger woud gegraven hadden, en waarvan de ingang door boomstammen met mos bedekt, gesloten was. Een ruwe trap van twee-en twintig treden, geleidde naar dit onderaardsche hol, waar steeds lampen brandden. Er waren vijf zalen, waarvan de twee grootste twintig voet lang, negen voet breed en zes voet hoog waren. De wanden en de zoldering waren met ruwe planken gedekt, terwijl de grond van matten voorzien was.

In de keuken was eene vrij groote stookplaats, waarvan de schoorsteen uitkwam te midden van eene digte groep boomen, en uit voorzorg stookte men bovendien slechts des nachts. Er bevonden zich ook magazijnen, stallen en wat dies meer zij, tot berging van de goederen en dieren, die de booswichten roofden. Ook was er aan het einde van een langen gang een soort van slagthuis, waar zij het vee, dat zij voor hun onderhoud noodig hadden, afmaakten.

Het hof heeft vijf der beschuldigden ter dood veroordeeld en de overigen tot dwangarbeid of gevangenisstraf.

— In het *Morgenblad* van Noorwegen leest men:

De staatsraad Block is van Stockholm nog niet teruggekeerd; zijn verblijf is in overeenstemming met de geruchten die omtrent krijgstoerustingen in omloop zijn. Ingeval onze koning zich niet onzijdig kan houden dan gelooft men, dat men, zoowel hier als in Zweden, zich met geestdrift aan de zijde der mogendheden tegen Rusland zal scharen.

HANDELSBERIGTEN.

Per Overlandmail.

Batavia, 27 Oktober 1854.

INVOER. — Sedert ons laatst berigt werden wederom aanzienlijke partijen Lijnwaden aangevoerd, en aangezien de tweede hand bij den kleinen détailhandel nog genoegzaam voorzien was, heeft men geene transactien van aanbelang tot stand kunnen brengen. Vooral voor die Artikelen welke wij nog onlangs als zeer gewild mogten opgeven is de vraag veel verminderd, en in geen geval zijn vorige prijzen meer te bedingen.

Hollandsche Maddapollams van het meest gezochte merk, zijn niet hooger aan te nemen dan ƒ5,15 voor 5/4 en ƒ5,87½ voor 6/4, terwijl de andere merken tot 10 a 15 Cents lager zijn aan te merken. Ruwe Maddapollams zeer zelden gevraagd, kunnende men geene ƒ4,65 a 5,15 respectivelijk voor 5/4 en 6/4 bedingen, terwijl beide soorten, zoo in Wit als Ruw steeds verlaten blijven. Engelsche Maddapollams volgen den loop der Hollandsche. Gebleekte Shirtings zijn in goede tot zeer goede kwaliteiten gezocht, echter prijzen steeds laag, Ruwe dito blijven echter zonder attentie. Van Amerikaansche Drills had eene indirecte aanvoer van 200 balen plaats die tot ƒ8,25 werden genomen; naar Hollandsch en Engelsch fabriekaat is geene navraag. Cambrics in één doen, hebbende daarin nog al belangrijke omzettingen plaats gevonden. Satteens gewild, doch zonder voorraad. Gedamasseerd Neteldoek zonder veel attentie; Gestreept en Geruit echter hoegenaamd niet te plaatsen. Lappets in een doen. Blaauwe brills onverkoopbaar, evenzeer als Blaauwe Sa empores, waarvan dezer dagen eene partij Engelsch fabrikaat 19 yards, geheel gaaf tot ƒ3 op vendutie werd gerealiseerd. Oranje Katoen gewild. Adrianopel Rood Uni meer gezocht in de verschillende breedtens. Voor Gedrukte Katoenen zijn de volgende prijzen te maken, als Witte gronds ƒ6,50 a 7. Neutrals Engelsch fabriekaat ƒ7 a 7,50. Two Pinks ƒ10 a 11. Fancy Prints ƒ7 a ƒ10. Adrianopel Enluminé alleen in vol trekt nieuwe soorten te plaatsen. Fond Noir en Violet gewild. In stuk Weefgoederen, Kains of Sarongs weten wij van geene omzettingen, terwijl, zoo wij hooren, Doeken half echt Rood reeds tot ƒ2,50 p. dozijn zijn gerealiseerd en Paliacat dito a ƒ2,25. Mule Twist met weinig vraag en is N°. 40 niet boven ƒ102 a ƒ104 dan te nemen. Adrianopel Rood Garen zeer verlaten; op eene dezer dagen gehoudene veiling van 34 picols geheel onbeschadigd en redelijk goede kleur kon N°. 24 slechts ƒ170 en N°. 28 ƒ190 p. picol in konsumptie bedingen. Molton Dekens moeijelijk te plaatsen. Wollen dito slechts zelden gevraagd. Lakens zonder verandering. Lasting gewild.

Metalen. Zweedsch IJzer tot 13 afgedaan, en is de voorraad ter plaatse slechts gering. Staal met aanzienlijke voorraad, en wordt slechts ƒ14 a ƒ14,50 geboden. Blik nominaal ƒ22. Bladkoper zonder voorraad. Spijkers (ijzeren) lusteloos; koperen gezocht.

Provisien. Boter voor de puikste merken geene ƒ10, meer te bedingen. Hammen te sterk aangevoerd, en zou men thans niet boven ƒ6,50 kunnen maken. Kaas mede belangrijk aangevoerd; en biedt men thans niet boven ƒ4,50 a ƒ5, Provisien in blik onverkoopbaar. Amerikaansch meel zeer gezocht, doch zonder voorraad. Gezouten Vleesch en Spek zonder voorraad en gezocht

Dranken. Cognac overvoerd en prijzen nominaal. Bier zeer gezocht in de gewilde merken. Genever meer gevraagd en met slechts kleine voorraad. Azijn onverkoopbaar.

Diversen. Aardewerk en Glaswerk. Nog al belangrijke aanvoeren hebben in de laatste dagen plaats gehad, en zijn deze artikelen dan ook minder vlot te plaatsen. Lijnolie iets meer gezocht. Loodwit en Menie weinig gewild, Van koolteer worden eenige partijen zeilende aangeboden, en zegt men reeds a f 18 is afgedaan. Zweedsche Teer met groote behoefte. Arak leggers a f 50 verkocht.

UITVOER. — Arak. Hiervan werden slechts 120 leggers tegen ƒ45 a 47 verkocht.

Cassia Vera zonder voorraad

Gum Dammar zonder verkoopen; tot ƒ26 a ƒ27, zoude men kunnen koopen.

Gum Elastiek. Hiervan werden circa 1000 picols aangevoerd die tot ƒ38 a ƒ38.50 genomen werden, Het artikel blijft gezocht.

Huiden. Slechts moeijelijk en alleen op kontrakt te bekomen. Voor 1000 piece Buffelhuiden betaalde men ƒ2.20.

Indigo met geringe aanvoeren en veel vraag; tot ƒ3, voor gewoon prima zijn vele koopers ter markt.

Koffij. De eenige verkoop ter plaatse bestond uit 3500 picols Padang tot ƒ25, de overige voorraad alhier houdt men op ƒ27.50. Te Samarang werden 1409 picols a ƒ24 genomen.

Peper. Hiervan werden 1400 pikols Lampong tot ƒ17,50 verkocht.

Rijst. Van Kandanghauer Tafelrijst werden 150 koyangs genomen à ƒ190, met zakken en van Tjampia en Koerigeau te zamen 300 koyangs ƒ140, p. koyang.

Suiker. Ter plaatse werden gedaan ongeveer 14,000 pikols in de verhouding van ƒ19,50 N° 16 en is de disponible voorraad niet groot. Te Samarang werden gedaan 5000 pikols tot ƒ12½ N°. 16 en te Soerabaya 13,000 pikols tot ƒ12,50 voor gelijk N°.

Wisselkoers. Op Holland 103 pCt. waartoe veel is genomen.

Spetie. Hollandsche Guldens 2 pCt., Tien Gulden stukken ƒ9,90.

AMSTERDAM, 18 December.

GRAANMARKT.

Tarwe in een doen; 130 ℔ b. Pools. ƒ482, 83; 126 ℔ ger. dito ƒ450; 130 ℔ r. Koningsb. ƒ450; 129 ℔ dito ƒ445; 129, 130 ℔ n. Geldersche ƒ410, 415; 126 ℔ n. Vriess. ƒ380.

Rogge, Gedroogde iets hooger; Inlandsche prijshoudend, verkocht 123 ℔ Holst. ƒ312; 122 ℔ o. Pruiss. ƒ340; 118, 119 ℔ Archangel ƒ318, 322; 116, 117, 118 ℔ n. Inl. ƒ285, 288, 291; 114 ℔ dito ƒ276.

Garst ƒ2 hooger; 112, 114 ℔ n. Deensche ƒ238, 244; 117 ℔ j Chevalier ƒ255; 103 ℔ Vriess. Winter ƒ200.

Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Oostvriesch 84 £. Op 9 vaten Olie in Sept., Oct. en Nov. ek. 74, April 89 £. *Raapolie* op 6/w. ƒ51¾; Vliegend ƒ50½; 1°. Sept, Oct. en Nov. ek. ƒ44; Mei ek. ƒ50½, 50 *Lijnolie* op 6/w. ƒ43¾; Vliegend ƒ42½, *Hennepolie* op 6/w. ƒ48¼. *Raapkoeken* per 1040 st. ƒ85, 90. *Lijnkoeken* per 104 st. ƒ13, 16½.

LONDEN, 15 Dec. *Koffij* over het algemeen met meerder omzet. Native Ceijlon is bij partij omgezet van 45 s. 6 d. voor ordinair tot goed ordinair. Eene zeilende lading Bahia is tot 43 s. 6 d genomen.

Ruwe Suiker stil. Geraffineerd met weinig vraag. Thee met matige omgang in ordinaire Congo tot redelijke prijzen.

Rijst tot eene prijsverlaging van 6 d. is er eenige vraag opgekomen. Twee zeilende ladingen Aracan op het voorjaar zijn tot 11 s. 6 d. afgesloten.

Talk meer gevraagd. Petersburger 64 s. 6 d.

Graanmarkt Tarwe 1 a 2 s. hooger dan laatstleden Maandag. Garst en Haver 1 s. hooger.

Veemarkt. Runderen geheel onveranderd op de voorgaande prijzen. Schapen in de beste soorten gretig gevraagd. Kalveren en varkens traag.

Boter slechts matig gevraagd, de prijzen zijn iets lager; puike Vriesche 94 a 104 s. Kamper 94 a 98 s. — *Kaas* hooger gehouden en daardoor met minder handel. Edammer 50 a 54 s.; Goudsche 40 a 52 s.; Kanter 24 a 25 s.

LIVERPOOL, 15 Dec. *Katoen* ⅛ d. lager.

BORDEAUX, 13 Dec. *Voorloop* 3/6 op 200 fr. teruggegaan.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 16 Dec. Fransche 3 pc. 70,65; 4½ pc. 96 70; 3 pc. Spanje —; id. 1 pc. —; Met. 5 pc. —; Rom. Leen. 83.

LONDEN, 16 Dec. Consols 91⅞, 3 pc. Spanje buitenl. 38¾, 1 pc. dito 18⅞; Comité-Bewijzen 5¼; Passive 4½; 5 pc. Rusl. 96½; 4½ pc. dito 87½; 4 pc. Holl. 91¼; 2½ pc. id. 61½; 5 pc. Sardinië 83; Brazilië 97; 4½ pc. Peru 69½; Gren. uitg. 5½; id. werk. 21⅛; 3 pc. Mexiko 24⅛; 4 pc. Portugal 41; Turkije 6¾; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 16 Dec. Met. 5 pc. 82¾; id. 4½ pc. 72½; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 12.15, Amst. —; Parijs 147; Goud 31½, Zilver 27; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 16 Dec. 3½ pc. Pruissische Staatschuld 83⅝; 4½ pc. Rusland —; 5 pc. 94¼; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 14½; Parijs 78¹/₁₂; Amst. 139½; Weenen 78⅞; Petersburg 98⅛.

HAMBURG, 16 Dec. Spanje 3 pc. 31¼; id. 1 pc. 17¼; Rusl. 5 pc. 91; 3 pc. Mexikanen 14½; 5 pc. Sardinië 79¼; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 16 Dec. 5 pc. Met. 63¼; 3 pc. Spanje binnenl. 32½; id. 1 pc. 18; Wissel op Londen 3/m. 116¼; Amsterdam 98⅞; Parijs 92¾; Weenen 93⅞.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	16 DEC. $4\frac{1}{2}$ u. gebl.	18 DEC. 4 u.		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.		$59\frac{11}{16}$	$59\frac{9}{16}$ a	$59\frac{5}{8}$	
Dito Dito	3	$71\frac{1}{4}$	71	$71\frac{1}{16}$	
Dito Dito	4	$89\frac{3}{8}$	$89\frac{1}{4}$	$89\frac{5}{8}$	$89\frac{5}{16}$
O. I. Leening 1844	4		$88\frac{11}{16}$		
Amortis. Syndik.	$3\frac{1}{2}$	$87\frac{1}{4}$			
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$				
Haarlemmermeer	5				
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$				
" Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	$4\frac{1}{2}$				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank					
België	$4\frac{1}{2}$				
Dito bij *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$	$48\frac{5}{8}$	$48\frac{5}{8}$	$48\frac{7}{16}$	
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1	$18\frac{7}{16}$	$18\frac{5}{8}$		
Dito	3	$37\frac{7}{8}$			
Dito Binnenl. à 6/m.	3	$33\frac{1}{2}$	$33\frac{5}{16}$	$33\frac{3}{8}$	
Coupon-Bewijzen		$5\frac{5}{16}$	$5\frac{1}{16}$		
Amortisable Schuld		$4\frac{9}{16}$			
Portugal, te Londen	3	$36\frac{7}{8}$	$36\frac{13}{16}$	$36\frac{7}{8}$	
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	$100\frac{1}{8}$	100		
Dito Dito 1828 en 1829	5	100			
Cert. bij dito 1831 en 1833	5				
Dito	$4\frac{1}{2}$	86			
Dito bij *Hope*	4		$75\frac{1}{2}$		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4				
Dito bij id. 5de Serie.	4				
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Certifikaten van dito	6				
Engelsche Russen					
Polen, Certifikaten	4				
Dito Aand. met Lot. fl. 500		$138\frac{1}{2}$			
Oostenrijk, Metalliek	5	$63\frac{15}{16}$	$63\frac{5}{16}$	$63\frac{9}{16}$	
Dito Nieuwe 1847	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{9}{16}$	$32\frac{7}{16}$		
Dito 1851 en 1852	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{9}{16}$	$32\frac{7}{16}$		
Dito Nieuwe	5	$73\frac{5}{8}$	$73\frac{1}{4}$	$73\frac{1}{2}$	$73\frac{7}{16}$
Dito 1854	5	$73\frac{5}{8}$	$73\frac{1}{4}$	$73\frac{1}{2}$	$73\frac{7}{16}$
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		*f* 235	232		
Pruissen	$4\frac{1}{2}$				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		$3\frac{5}{16}$			
Dito Orig.					
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	5				
Louisiana bij *Hope*	5				
Braziliën	5	$96\frac{1}{2}$			
Dito 1843	5		$95\frac{7}{8}$		
Mexiko	3	$19\frac{3}{4}$	$19\frac{9}{16}$	$19\frac{11}{16}$	
Dito Onbepaalde		$19\frac{5}{8}$	$19\frac{9}{16}$	$19\frac{11}{16}$	
Peru	$4\frac{1}{2}$		$66\frac{3}{4}$		
Grenada, à £ 100	$2\frac{1}{4}$				
Dito Uitgestelde					
Ecuador à £ 100					
Venezuela, à £ 100	$3\frac{3}{4}$				
Dito Uitgestelde	$1\frac{1}{4}$				
Grieken, te Londen	5				

Nat. Met. $66\frac{5}{8}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{5}{8}$.

De markt was onbeduidend flaauw gestemd met zeer weinig affaire.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{15}{16}$	Livorno	2/m.	*f* $38\frac{1}{4}$
»	zigt	» $56\frac{5}{16}$	Napels	»	» 85
Bordeaux	2/m.	» $55\frac{1}{4}$	Petersburg	»	» $1.71\frac{1}{2}$
»	zigt	» $55\frac{5}{8}$	Weenen	6/w.	» $28\frac{1}{4}$
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» $35\frac{1}{4}$
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» $99\frac{3}{4}$
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» $35\frac{5}{16}$
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» $35\frac{9}{16}$
Lissabon	»	» $41\frac{1}{2}$	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» $41\frac{1}{4}$	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» $45\frac{5}{8}$	Rotterdam		» $\frac{1}{8}$

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 16 Dec. A. Elwin, Star, Alexandria, l. v. Scilly. 17 Dec. D. Visser, Mercurius, Batavia. - A. P. Sandberg, Bellatrix, id. - P. de Vries, Activo, Havana.

BATAVIA, 27 Oct. J. J. Brange, Ottolina, Amst. - S. J Rotgans, Prins Frederik der Nederlanden, id. - S. Hooglandt, Cesar, id. - C. J. Jaski, Anna en Elise, id. - W. Halbertsma, Johanna, id. - H. de Wijn, Julie Claire, id. - H. F. Scharper, Erasmus, Rott. - J. A. Bartolomeus, Batavia, id - P. Janzen Jr., Brouwershaven, id. - J. A. Scott, Cortgene, id. - C. Harter, Australie, id.

Bij ASCENSION, 9 Nov. Kaijzer, Zeemeeuw, Passaroeang naar Amsterdam.

SURINAME, 10 Nov. Hazewinkel Muntendam, Anna Maria, Amst. — 11 Nov. Klint, Wilhelmina, Scheeve, Adrianus en Willem, en Kikkert, Voorwaarts, alle 3 Amst — 12 Nov. Molema, Paulus, Amst. — 13 Nov. Groenewoud, Susanna, Amst. 20 Nov. Zeilemaker, Cuba, Amst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 18 Dec. in lading naar:

Keulen	P. Grenshauser, die Gebrüder.
"	P. Schuller, Colln N°. 30.
Mainz	J. B. Kierschreiber, Mainz N°. 5.
Frankf. & Coblentz	A. Joosten, Frankfort N°. 22.
Manheim	P. M. Itschert, Fortuna.

AMSTERDAM, 15 Dec. vertrokken:

Keulen	G. Kohne, Colnn N°. 19.
Rijnhoogte	ARNHEM 16 Dec. 3 el 92 duim.
	KEULEN 17 " 16 vt. 9 "

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

De Minister van Financien maakt bekend, dat de RENTE-BETALING *op het Grootboek der Nationale Schuld, rentende twee en een half ten honderd in het jaar, over het halfjaar, verschijnende op den eersten Januarij* 1855, *zal plaats hebben als volgt:*

Van Maandag den 1 Januarij 1855, tot en met Vrijdag den 5 daaraanvolgende.

Op het eerste bureau.

Litt.	Inschrijvingen:
A,	van n°. 2401 tot het laatste n°.
B,	" 6301 " "
C,	" 2101 " "
D,	" 2401 " "

Op het tweede bureau.

Litt.	Inschrijvingen:
E,	van n°. 1201 tot het laatste n°.
F,	» 901 » »
G,	» 2701 » »
H,	» 4801 » »
J,	» 901 » »
K,	» 3601 » »

Op het derde bureau.

Litt.	Inschrijvingen:
L,	van n°. 2701 tot het laatste n°.
M,	» 3301 » »
N,	» 1201 » »
O,	» 3601 » »
P,	» 2101 » »
Q,	» 1 » »
R,	» 3301 » »

Op het vierde bureau.

Litt.	Inschrijvingen:
S,	van n°. 6001 tot het laatste n°.
T,	» 1501 " "
U,	» 301 " "
V,	» 3001 " "
W,	» 3001 " "
X,	» 1 » "
Y,	» 1 » "
Z,	» 601 " "

Van Maandag den 8 Januarij 1855, tot en met Vrijdag den 12 daaraanvolgende:

Op het eerste bureau.

Litt.	Inschrijvingen:
A,	van n° 1 tot n° 2400 ingesloten.
B,	» 1 » 6300 "
C,	» 1 » 2100 "
D,	» 1 » 2400 "

Op het tweede bureau.

Litt.	Inschrijvingen:
E,	van n° 1 tot n° 1200 ingesloten.
F,	» 1 » 900 "
G,	» 1 » 2700 "
H,	» 1 » 4800 "
J,	» 1 » 900 "
K,	» 1 » 3600 "

Op het derde bureau.

Litt.	Inschrijvingen:
L,	van n° 1 tot n° 2700 ingesloten.
M,	» 1 » 3300 "
N,	» 1 » 1200 "
O,	» 1 » 3600 "
P,	» 1 » 2100 "
R,	» 1 » 3300 »

Op het vierde bureau.

Litt.	Inschrijvingen:
S,	van n° 1 tot n° 6000 ingesloten
T,	» 1 » 1500 "
U,	» 1 » 300 "
V,	» 1 » 3000 "
W,	» 1 » 3000 "
Z,	1 » 600 "

Zullende vervolgens van Maandag den 15 Jan 1855 tot en met den 15 Mei daaraanvolgende, gedurende alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag), de bureaux van het Grootboek geopend zijn tot het voortzetten der gezegde rentebetaling over al de nog verschuldigde halfjaren en op alle inschrijvingen zonder onderscheid.

Tevens worden, overeenkomstig art. 19 van het koninklijk besluit de dato 18 Mei 1818 (*Staatsblad* n°. 24), voor de *tiende of laatste maal* opgeroepen de nog niet opgekomen regthebbenden op de renten, over het halfjaar, verschenen geweest op 1 Julij 1850.

Advertentiën.

(450) J. T. SOMMER, Boekhandelaar te Almelo, heeft uitgegeven en alom verzonden:

JAARBOEKJE

VOOR

TIJD EN EEUWIGHEID.

Negende Jaargang 1855,

door M. ZUGSCHWERDT. Prijs 50 Cents.

INHOUD.

Voorwoord des Vertalers. — Voorsprong. — Wat tot een christelijk leven het eerste en noodzakelijkste is. — Hoe velerlei ware gelooven er zijn. — De Katholieke Kerk. — Of men van godsdienst mag veranderen. — De Katholiek en de Kerk. — Onverschrokkenheid en standvastigheid verschaffen achting. — De Katholiek en zijn Bisschop. — Antwoord. — MARTINUS en MAXIMUS. — Over de Herderlijke brieven. — De Christen en zijn pastoor — Andere punten. — EUPHROSINE van de *Beukenhoeve*. — Vervolg. — Iets over geestelijke boeken. — Andermaal EUPHROSINE. — Nog eenmaal dezelfde persoon. — Huwelijks-liefde en trouw. — Zonnelicht en pékfakkels. — De ongelukkige huwelijken. — Een ongelukkig huwelijk. — Over het proféteren. — Een exempel. — De Speelman. — Over de liefde tot den naaste. — Het Kerkhof — Bruiloft en dood. — De Verrijzenis. — Afscheid

Zekere en bepaalde genezing ***van scorbutieke uitslag, huidziekten, zeére beenen, zweren en verouderde kwalen.***

Het is eene daadzaak, dat de zalf van Holloway de eenigste is, wier goede uitwerking onfeilbaar is. In gevallen, waar de voornaamste genees- en heelkundigen de hoop opgaven, heeft hare genezende kracht eenen onmiddelijken omkeer in de ziekte ten gevolge gehad; en wanneer zij volgens het voorschrift dat bij elken pot is gevoegd, met de pillen te gelijk gebruikt wordt, dan worden door de vereenigde kracht dezer middelen de meest pestachtige ziekten genezen, zonder dat de lijder het minste ongemak meer daarvan bespeurt.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20,50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13 8[illegible] *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen [illegible] B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, [illegible] pothouder te *Utrecht* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 24[illegible] *Holloway's Etablishment.* (2[illegible]

(379) Door G. B. VAN GOOR, te *Gouda*, is uitgegeven de 1ste tot de 18de Aflevering van een

Nieuw Geographisch

WOORDENBOEK

DER GEHEELE AARDE.

IN ÉÉN BOEKDEEL.

DOOR

J. KRAMERS Jz.

Dit Woordenboek, waaraan reeds de gunstigste [illegible] deelingen ten deel vielen, bevat niet alleen al het be[illegible] rijke en wetenswaardige uit de Aardrijks- en Volken[illegible] de, maar tevens een schat van naauwkeurige op[illegible] betreffende de statistiek, de geologie, de physische [illegible] teorologische en mineralogische gesteldheid der land[illegible] gewesten, allerwege gepaard aan historische bijzon[illegible] heden. De *geleerde* en *letterminnaar*, de *handelaar* [illegible] *zeeman*, de *onderwijzer*, de *dagbladlezer* — zij [illegible] kunnen van dit werk veel nut en genoegen he[illegible] Geholpen door eene zeer compresse, maar nette [illegible] delijke typographische uitvoering heeft de schrijver [illegible] de getuigenis van prof. Veth) in eene zeer be[illegible] ruimte, in één matig boekdeel, eene volle[illegible] bereikt, die bewondering verdient. — Met nog [illegible] veringen (waartoe ook 't belangrijke *Register* [illegible] *wyzingen*, *Verbeteringen* en *Toevoegsels* [illegible] het werk vermoedelijk compleet zijn.

De Drukker en Boekhandelaar C. L. VAN LANG[illegible] SEN vestigt bij het aanstaande Hoogtijd van K[illegible] de aandacht op het bij hem uitgegeven

KERSTBOEKJE.

Liederen die van ouds gezongen wor[illegible] den Advent en de Kerstijd,

onder Kerkelijke Goedkeuring verzameld en uitgegeven [illegible] J. A. en L. J. ALBERDINGK THIJM.

Prijs: 30 Cents.

NB. Deze verzameling bevat 90 liedjes.

Voorts herinnert hij dat bij hem uitgeven [illegible] volledige **BUNDEL TEXTEN, WIJZEN** en [illegible] **LEIDINGEN** voor **Orgel** of **Piano**, getiteld

Oude en Nieuwere Kerstliederen

BENEVENS GEZANGEN EN LIEDEREN VAN [illegible] HOOGTIJDEN EN HEILIGEDAGEN, ALSOOK [illegible] DEN ADVENT EN DE VASTEN, enz.

Alle met de zangwijzen voorzien, die er bij [illegible] of gebruikelijk zijn; bewerkt ten dienste der [illegible] en katholieke huisgezinnen, door

JOS. ALB. ALBERDINGK THIJM

en

LAMB. JOANN. ALBERDINGK THIJM.

Onder bescherming van den Hoog-Eerwaarden [illegible] L. S. VAN DER HAAGEN, Oud-Aartspriester en geheim[illegible] merheer van Z. H.

NB. In dezen Bundel van omtrent 140 Liederen [illegible] men al de wijzen van het hierboven aangekondigde [illegible] boekje. Met behulp van één exemplaar diens bundels [illegible] van eenige der goedkoope textboekjes zullen de [illegible] dus zeer gemakkelijk al die schoone echt katholieke liederen leeren zingen.

De Bundel met de muziek is te verkrijgen [illegible] prijs van *f* 3.30.

Bij bovengenoemden is verkrijgbaar:

Nouveau Commentaire Litéral, Critique et Théol[illegible] avec rapport aux textes primitifs, **sur tous les [illegible] vres des Divines Écritures**, par J. [illegible] LIOLI, avec l'approbation du Sainte Siège. 10 [illegible] in 8° . . . .

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker [illegible]